

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

Dokument na schôdzu

A7-0197/2010

14.6.2010

SPRÁVA

o podpore prístupu mládeže na trh práce, posilnení postavenia stážistov, stáží a odbornej prípravy
(2009/2221(INI))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajkyňa: Emilie Turunen

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	15
STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE	18
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	23

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o podpore prístupu mládeže na trh práce, posilnení postavenia stážistov, stáží a odbornej prípravy (2009/2221(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na hodnotiaci dokument lisabonskej stratégie (SEK(2010)0114),
- so zreteľom na oznámenie Komisie o nových zručnostiach pre nové pracovné miesta – predvídanie a zosúlad'ovanie potrieb trhu práce a zručností (KOM(2008)0868),
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie – príloha k oznámeniu Komisie o nových zručnostiach pre nové pracovné miesta (SEK(2008)3058),
- so zreteľom na oznámenie Komisie o spoločnom záväzku pre zamestnanosť (KOM(2009)0257),
- so zreteľom na návrh smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu (KOM(2008) 0426),
- so zreteľom na závery Rady o nových zručnostiach pre nové pracovné miesta – predvídanie a zosúlad'ovanie potrieb trhu práce a zručností, ktoré boli prijaté v Bruseli 9. marca 2009,
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani¹,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o podpore plnohodnotnej účasti mladých ľudí na vzdelávaní, zamestnanosti a dianí v spoločnosti (KOM(2007)0498), doplnené pracovným dokumentom útvarov Komisie o zamestnanosti mladých v EÚ (SEK(2007)1093),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2008 o dosiahnutom pokroku v oblasti rovnakých príležitostí a nediskriminácie v EÚ (transpozícia smerníc 2000/43/ES a 2000/78/ES²),
- so zreteľom na oznámenie Komisie o stratégii EÚ pre mládež: investovanie a posilnenie postavenia mládeže – Obnovená otvorená metóda koordinácie s cieľom riešiť výzvy a príležitosti týkajúce sa mládeže (KOM(2009)0200),
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie z 2. apríla 2009 o návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské

---

¹ Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16.

² Ú. v. EÚ C 279E, 19.11.2009, s. 23.

vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu¹,

- so zreteľom na zelenú knihu Komisie o podpore vzdelávacej mobility mladých ľudí, (KOM(2009)0329),
- so zreteľom na správu Komisie s názvom Zamestnanosť v Európe 2009, november 2009,
- so zreteľom na nezávislú správu s názvom Nové zručnosti pre nové pracovné miesta: Čas na činy, vypracovanú pre Komisiu, ktorá poskytuje rady a hlavné odporúčania pre ďalší rozvoj iniciatívy v súvislosti s budúcou stratégiou EÚ 2020 pre rast a zamestnanosť, február 2010,
- so zreteľom na nezávislú správu s názvom Cesty k práci: Súčasný postupy a budúce potreby pre integráciu mladých ľudí na trhu práce, Mladí v zamestnaní a nezamestnanosť: uvažovanie o ich lepšej integrácii na trhu práce, vypracovanú Komisiou v súvislosti s projektom mládeže (Záverčná správa o mládeži, september 2008),
- so zreteľom na štúdiu Eurofoundu o mládeži a práci, marec 2007,
- so zreteľom na štúdiu Cedefopu o profesionalizácii profesijného poradenstva: Cesty týkajúce sa spôsobilostí a kvalifikácie odborníkov v Európe, marec 2009,
- so zreteľom na štúdiu Cedefopu o zručnostiach pre budúcnosť Európy: predvídanie profesijných zručností, máj 2009,
- so zreteľom na štvrtú správu Cedefopu o odbornom vzdelávaní a príprave v Európe: súhrnná správa s názvom Modernizácia odborného vzdelávania a prípravy, december 2009,
- so zreteľom na Výhľad OECD v oblasti zamestnanosti 2008 s názvom Dobrý začiatok? Zmeny na trhu práce mládeže v krajinách OECD, november 2008,
- so zreteľom na Európsky pakt mládeže zameraný na podporu účasti všetkých mladých ľudí na vzdelávaní, zamestnanosti a spoločnosti, marec 2005,
- so zreteľom na petíciu 1452/2008 Anne-Charlotte Bailly (Nemecko), v mene Génération Précaire, o spravodlivej praxi a riadnom prístupe mladých ľudí na európsky trh práce,
- so zreteľom na rozsudok (C-555/07) Európskeho súdneho dvora o zásade zákazu diskriminácie na základe veku, január 2010,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2010 o dialógu medzi univerzitami a podnikmi: nové partnerstvo pre modernizáciu európskych univerzít²,
- so zreteľom na článok 156 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,

---

¹ Ú. v. EÚ C 137E, 27.5.2010, s. 68.

² Prijaté texty, P7_TA(2010)0187.

- so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanovisko Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A7-0197/2010),
- A. keďže hospodárska kríza spôsobila masívny nárast miery nezamestnanosti v členských štátoch EÚ; keďže tento trend nadmerne postihol mladých ľudí; keďže miera nezamestnanosti mladých ľudí stúpa výraznejšie než priemerná miera nezamestnanosti a keďže viac ako 5,5 milióna mladých ľudí v EÚ mladších ako 25 rokov bolo v decembri 2009 nezamestnaných, čo zodpovedá 21,4 % všetkých mladých ľudí, vzniká paradoxná situácia, že mladí ľudia, ktorí majú byť vzhľadom na starnutie obyvateľstva základnou oporou systému dôchodkového zabezpečenia, zostávajú namiesto toho na hospodárskej periférii,
  - B. keďže pre mladých ľudí existuje iba niekoľko možností nájsť si trvalé, pravidelné zamestnanie; keďže mladí ľudia vstupujú na trh práce prevažne cez atypické, veľmi flexibilné, neisté a nestabilné formy zamestnania (okrajové zamestnanie na polovičný úväzok alebo na určitý čas atď.) a pravdepodobnosť, že tieto formy zamestnania sú základom k trvalému zamestnaniu, je malá,
  - C. keďže sa zdá, že zamestnávateľia využívajú odbornú prípravu a stáže čoraz častejšie ako náhradu za riadne zamestnanie, zneužívaním prekážok, ktorým musia mladí ľudia čeliť pri vstupe na pracovný trh; keďže takéto formy zneužívania mladých ľudí musia členské štáty vyriešiť a efektívne odstrániť,
  - D. keďže štyri z desiatich opatrení prijatých na mimoriadnom samite EÚ o zamestnanosti, ktorý sa konal v roku 2009 v Prahe, sa týkajú vzdelávania, odbornej prípravy, celoživotného vzdelávania, učňovského vzdelávania, uľahčovania mobility a lepšieho predvídania potrieb trhu práce a zodpovedajúcich schopností,
  - E. keďže nezamestnanosť mladých a nedostatočná zamestnanosť spôsobujú spoločnosti vysoké sociálne a hospodárske náklady vedúce k strate príležitostí pre hospodársky rast, znižovanie základu dane, čo ohrozuje investovanie do infraštruktúry a verejných služieb, zvyšovanie sociálnych nákladov, nedostatočné investovanie do vzdelávania a prípravy, a riziko dlhodobej nezamestnanosti a sociálneho vylúčenia,
  - F. keďže mladšie generácie budú musieť znižovať obrovské štátne dlhy, ktoré spôsobila súčasná generácia,
  - G. keďže z hospodárskych a demografických prognóz vyplýva, že v nasledujúcom desaťročí sa vytvorí 80 miliónov pracovných príležitostí v EÚ, z ktorých väčšina bude vyžadovať vysoko kvalifikovanú pracovnú silu; keďže miera nezamestnanosti u ľudí s vysokou úrovňou kvalifikácie v celej EÚ je približne 85 %, u stredne kvalifikovaných 70 % a u nízko kvalifikovaných 50 %,
  - H. keďže hospodársky rast je kľúčom k vytváraniu pracovných miest, keďže vyšší hospodársky rast prináša viac možností zamestnať sa; keďže viac ako 50 % nových pracovných miest v Európe vytvárajú malé a stredné podniky,
  - I. keďže prechod od vzdelávania k práci a medzi zamestnaniami predstavuje pre mladých ľudí v celej EÚ štrukturálnu výzvu; keďže odborná príprava má do značnej miery pozitívny vplyv na prístup mladých ľudí k zamestnaniu, najmä ak im umožní získať

pracovné zručnosti a špecifické poznatky priamo v podnikoch,

- J. keďže by sa mali značne zlepšiť vzdelávacie programy a zamestnávateľia by mali zároveň podporovať partnerstvá medzi univerzitami a podnikmi, efektívne systémy učňovského vzdelávania, úvery pre kariérny rast a investície do odborného vzdelávania,
- K. keďže mladí ľudia často čelia diskriminácii na základe veku pri vstupe na trh práce a pri znižovaní počtu pracovných miest; keďže u mladých žien je vyššia pravdepodobnosť ako u mladých mužov, že budú ohrozené nezamestnanosťou a chudobou, alebo budú zamestnané v neformálnych či tieňových zamestnaniach; keďže na druhej strane boli mladí muži počas súčasnej hospodárskej krízy najviac zasiahnutí nezamestnanosťou, keďže mladí ľudia so zdravotným postihnutím čelia ešte väčším prekážkam pri svojej integrácii na pracovný trh,
- L. keďže dôstojná práca posúva mladých ľudí od sociálnej závislosti k sebestačnosti, pomáha im uniknúť chudobe a umožňuje im aktívne sa podieľať na budovaní spoločnosti z hospodárskeho a sociálneho hľadiska, keďže právne predpisy v niektorých členských štátoch zavádzajú vekovú diskrimináciu prostredníctvom obmedzení práv mladých ľudí, ktoré sa zakladajú len na veku, ako je minimálna mzda pre mladých ľudí v Spojenom kráľovstve, minimálny príjem vo Francúzsku a znížené nezamestnanecké výhody pre mladých ľudí v Dánsku, ktoré – hoci ich zámerom je priviesť mladých ľudí k práci – sú všetky neprijateľné a môžu byť kontraproduktívne a brániť mladým ľuďom, aby začali ekonomicky nezávislý život, najmä v čase krízy s vysokou nezamestnanosťou mladých ľudí,
- M. keďže neboli celkom naplnené kritéria lisabonskej stratégie pre mládež a modernizáciu odbornej prípravy,
- N. keďže flexibilita bola celkovou stratégiou pracovných trhov EÚ zameriavajúcou sa na flexibilné a spoľahlivé zmluvy, celoživotné vzdelávanie, aktívnu politiku pracovného trhu a sociálne zabezpečenie; keďže nanešťastie bola táto stratégia v mnohých krajinách úzko interpretovaná ako „flexibilita“, čím stráca zo zreteľa holistický prístup a istotu zamestnanosti a sociálne zabezpečenie,
- O. keďže po demografických zmenách po roku 2020 Európsky hospodársky priestor značne zaťaží výrazný nedostatok odborných pracovných síl a tento vývoj sa môže dať zvládnuť iba náležitým vzdelávaním, odbornou prípravou a rekvalifikáciou,
- P. keďže malé a stredné podniky zohrávajú dôležitú úlohu v európskom hospodárskom prostredí, či už s ohľadom na ich veľké množstvo alebo pre ich strategickú funkciu v boji proti nezamestnanosti,
- 1. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby k mládeži a nezamestnaným uplatňovali prístup, ktorý je založený na právach; nesmie sa upúšťať od kvalitatívneho aspektu dôstojnej práce pre mladých ľudí a treba, aby sa v rámci vynakladaného úsilia zohľadňovali najmä základné pracovné normy a iné normy týkajúce sa kvality práce, ako je pracovný čas, minimálna mzda, sociálne zabezpečenie a bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci;

Vytvorenie väčšieho množstva lepších pracovných miest a začleňovanie na trh práce

2. vyzýva Radu a Komisiu, aby stanovili stratégiu pre zamestnanosť v EÚ, ktorá by spájala finančné nástroje a politiky zamestnanosti s cieľom zabrániť „rastu bez práce“, a ktorá by znamenala stanovenie ambiciózných kritérií pre zamestnanosť mladých ľudí; dôrazne nabáda, aby sa v rámci stratégie týkajúcej sa pracovných miest kládol osobitný dôraz na vytváranie takzvaných zelených pracovných miest v sociálnom hospodárstve, pričom zároveň treba zabezpečiť, aby bol do rozhodovacieho procesu zapojený aj Parlament;
3. zdôrazňuje, že pre členské štáty je dôležité, aby vytvárali takzvané zelené pracovné miesta, napríklad poskytovaním školení v oblasti environmentálnych technológií;
4. vyzýva členské štáty, aby vytvárali účinné stimuly, ako sú dotácie na zamestnanosť alebo príspevky na poistenie pre mladých ľudí, ktoré zaručia slušné životné a pracovné podmienky, s cieľom podnietiť verejných a súkromných zamestnávateľov, aby zamestnávali mladých ľudí, investovali do vytvárania kvalitných pracovných miest pre mladých ľudí i do ich ďalšieho vzdelávania a zvyšovania ich kvalifikácie počas zamestnania a podporovali podnikanie medzi mládežou; poukazuje na osobitnú úlohu a význam malých podnikov z hľadiska odborných znalostí a tradičného know-how; povzbudzuje k tomu, aby sa zabezpečil prístup mladých ľudí k nedávno vytvorenému európskemu nástroju mikrofinancovania;
5. zdôrazňuje význam vzdelávania v oblasti podnikania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou procesu nadobúdania zručností potrebných pre nové druhy zamestnania;
6. vyzýva členské štáty na ambicióznou politiku v oblasti odborného vzdelávania mladých ľudí;
7. vyzýva Komisiu, aby s prihliadnutím na dobré vnútroštátne skúsenosti s partnerstvami medzi školami, univerzitami, podnikmi a sociálnymi partnermi podnecovala a podporovala pilotné projekty v nových strategických odvetviach rozvoja, ktoré poskytujú zodpovedajúcu prípravu na vedeckej a technologickej úrovni zameranú na zamestnávanie mladých ľudí, najmä žien, v záujme podpory inovácií a konkurencieschopnosti podnikov s využitím dotácií, pracovných stáží na úrovni vyššieho vzdelávania a iných než atypických pracovných zmlúv;
8. vyzýva univerzity, aby v ranom štádiu nadviazali kontakt so zamestnávateľmi a dali tak študentom možnosť osvojiť si zručnosti potrebné na trhu práce;
9. vyzýva členské štáty, aby podnecovali rozsiahle opatrenia zamerané na stimulovanie hospodárstva, ako napríklad zníženie daní a zmenšenie administratívneho zaťaženia malých a stredných podnikov, aby sa zabezpečil rast a vytváranie nových pracovných miest, obzvlášť pre mladých ľudí;
10. dúfa, že mladí ľudia budú úspešní pri žiadostiach o mikroúvery; zakladateľky a zakladatelia začínajúcich podnikov musia mať k dispozícii dôsledné a profesionálne poradenstvo;
11. vyzýva členské štáty, aby zaviedli politiky začleňovania a ciele politiky trhu práce,

ktorými sa zabezpečí ohľaduplné začleňovanie a zmysluplné zamestnávanie mladých ľudí, napríklad prostredníctvom vytvárania podnetných sietí, opatrení týkajúcich sa stážistov, ktoré zahŕňajú finančnú podporu a umožňujú stážistovi presťahovať sa a žiť v blízkosti miesta stáže, medzinárodných profesijných centier a mládežníckych centier pre individuálne usmernenie, najmä v súvislosti s kolektívnou organizáciou a znalosťou právnych hľadísk týkajúcich sa ich stáže;

12. uznáva zložitosť prístupu mladých ľudí k financovaniu, ktorí chcú založiť a vybudovať svoj vlastný podnik; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby prijali opatrenia zamerané na zjednodušenie prístupu mladých ľudí k financovaniu, a aby spolu s podnikateľskou obcou zriadili poradné programy zamerané na poskytovanie informácií o založení a rozvoji podnikov, ktoré budú určené pre mladých ľudí;
13. vyzýva členské štáty, aby pomocou inovačných projektov podporovali zručnosti osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku, a pripravili ich na trh práce;
14. vyzýva členské štáty, aby do svojich plánov prepracúvania vzdelávacích programov včas zaradili aj spoluprácu medzi školami a zamestnávateľmi; domnieva sa, že do plánovania v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy musia byť zapojené aj miestne a regionálne orgány, ktoré majú kontakty so zamestnávateľmi a poznajú ich potreby;
15. vyzýva Komisiu, aby rozšírila finančné možnosti Európskeho sociálneho fondu a zabezpečila jeho lepšie využívanie, vyčlenila minimálne 10 % týchto finančných prostriedkov na projekty zamerané na mladých ľudí a uľahčila prístup k finančným prostriedkom; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby neohrozovali malé a inovačné projekty prehnanou kontrolou a byrokraciou a aby preskúmali účinnosť a pridanú hodnotu programov zamestnanosti mladých ľudí, ako je program Mládež v akcii; vyzýva členské štáty, aby sa viac zamerali na mládež;
16. naliehavo vyzýva členské štáty, aby za prioritu v boji proti štrukturálnej nezamestnanosti stanovili ako správny nástroj spoluprácu medzi podnikmi a poskytovateľmi vzdelávania;

Vzdelávanie a prechod od vzdelávania k zamestnaniu

17. vyzýva členské štáty, aby zvýšili úsilie zamerané na zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky s cieľom dosiahnuť ciele stanovené v stratégii EÚ 2020 na maximálne 10 % osôb, ktoré predčasne ukončia školskú dochádzku; vyzýva členské štáty, aby využili širokú škálu opatrení v boji proti predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a negramotnosti, napríklad znížením počtu študentov v každej triede, poskytovaním pomoci žiakom, ktorí si nemôžu dovoliť dokončiť povinné vzdelanie, kladením väčšieho dôrazu na praktickú stránku školských osnov, zavedením mentorov na všetkých školách, uskutočňovaním okamžitých následných opatrení v súvislosti s osobami, ktoré predčasne ukončia školskú dochádzku; poukazuje na Fínsko, ktorému sa podarilo znížiť počet osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku spoločným preskúmaním možnosti nového smerovania; vyzýva Komisiu, aby koordinovala projekt na základe osvedčených postupov;
18. vyzýva členské štáty, aby zlepšili väzby systému vzdelávania na svet práce a vytvorili

prostriedky predvídania dopytu po potrebných zručnostiach a schopnostiach;

19. požaduje, aby sa vyvinulo úsilie s cieľom zabezpečiť, aby všetky deti dostávali podporu už od začiatku, predovšetkým zaistiť cielenú podporu detí s rečovými chybami alebo iným znevýhodnením, aby mali čo najširšie možnosti na vzdelávanie a kariérne možnosti;
20. požaduje viac učňovskej prípravy a zvýšenie jej kvality; odvoláva sa na pozitívne skúsenosti s duálnym systémom v rámci odborného vzdelávania a prípravy v krajinách, ako sú Nemecko, Rakúsko a Dánsko, kde je systém vnímaný ako dôležitá súčasť prechodu mladých ľudí do zamestnania po ukončení vzdelávania; vyzýva členské štáty na podporu systémov učňovského vzdelávania a k podnecovaniu podnikov poskytovať mladým ľuďom príležitosti na odborné vzdelávanie, a to aj v čase krízy; zdôrazňuje dôležitosť primeraného odborného vzdelávania na zabezpečenie vysokokvalifikovanej pracovnej sily, ktorú budú podniky v budúcnosti potrebovať; zdôrazňuje, že učňovské vzdelávanie by nemalo nahrádzať bežné pracovné miesta;
21. požaduje viac stáží a zvýšenie ich zabezpečenia; vyzýva Komisiu a Radu, aby v nadväznosti na záväzok stanovený v oznámení KOM(2007)498 navrhnutý „iniciatívu Európskej charty kvality stáží“ ustanovili Európsku chartu kvality stáží obsahujúcu minimálne štandardy stáží s cieľom zabezpečiť ich vzdelávaciu hodnotu a zabrániť zneužívaniu, a aby zároveň zohľadnili skutočnosť, že stáže sú súčasťou vzdelávania a nemôžu nahrádzať súčasné pracovné miesta; tie by mali obsahovať náčrt popisu práce alebo kvalifikácie, ktoré sa majú získať, časové obmedzenia stáží, minimálnu odmenu na základe štandardných životných nákladov v mieste, kde sa stáž vykonáva v súlade s národnými tradíciami, poistenie v oblasti práce, ktorú vykonávajú, výhody sociálneho zabezpečenia v súlade s miestnymi normami a jasné prepojenie na vzdelávací program, ktorého sa to týka;
22. vyzýva Komisiu, aby poskytla štatistiky týkajúce sa stáží v každom členskom štáte, ktoré budú obsahovať:
  - počet stáží
  - dĺžku stáží
  - sociálne výhody pre stážistov
  - príspevky vyplatené stážistom
  - vekové skupiny stážistov

a aby vypracovala porovnávaciu štúdiu týkajúcu sa rôznych schém stáží v rámci členských štátov EÚ;
23. vyzýva, aby každý štát kontroloval dodržiavanie tohto ustanovenia;
24. vyzýva členské štáty, aby vytvorili európsky systém akreditácie a uznávania znalostí a zručností získaných na základe vzdelávania a stáží, ktorý bude napomáhať zvýšenie mobility mladých pracovných síl;
25. vyzýva na ochranu mladých ľudí pred týmito zamestnávateľmi, verejnými i súkromnými,

ktorí si môžu veľmi lacno alebo úplne bezplatne pokryť prostredníctvom programov získavania pracovných skúseností, učňovského vzdelania alebo praxe svoje vlastné kľúčové a základné potreby a využiť ochotu mladých ľudí učiť sa aj bez vyhliadky na to, že by sa v budúcnosti stali ich plne integrovanou pracovnou silou;

26. zdôrazňuje význam podpory pracovnej mobility a vzdelávania mladých ľudí v členských štátoch, ako aj potrebu zlepšenia uznávania a transparentnosti kvalifikácií, vedomostí a diplomov v EÚ; žiada, aby sa zdvojnásobilo úsilie zamerané na rozvoj európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie a európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy, a aby sa posilnil program Leonardo da Vinci;
27. vyzýva členské štáty, aby urýchlili harmonizáciu národných kvalifikačných rámcov a európskych kvalifikačných rámcov tak, aby sa naďalej zvyšovala mobilita mladých ľudí v oblasti vzdelávania a práce;
28. zdôrazňuje úlohu súkromných poskytovateľov vzdelávania, keďže súkromný sektor je zvyčajne inovačnejší pri zostavovaní kurzov a flexibilnejší pri ich poskytovaní;
29. vyzýva členské štáty, aby mladým ľuďom poskytli po dobu ich stáže, praxe a učenia plné zamestnanecké práva a právo na sociálne zabezpečenie a za určitých podmienok im určitým dielom prispievali na ich sociálne zabezpečenie;
30. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby previazali programy učňovského vzdelania, stáží a získavania odbornej praxe so systémom sociálneho zabezpečenia;
31. vyzýva členské štáty, aby posilnili systém usmerňovania na úrovni základného a stredného školstva, pokiaľ ide o výber ďalšieho štúdia, aby pomohli mladým ľuďom a rodinám zvoliť si vzdelávanie, ktoré bude zodpovedať skutočným schopnostiam, možnostiam a túžbam a ktoré zníži riziko predčasného odchodu zo školy alebo neúspechu;
32. uznáva, že v čase krízy mladí ľudia vyhľadávajú vzdelávanie a bolo by vhodné ich v tom podporiť; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili rovnaký prístup k vzdelávaniu pre všetkých tým, že zaistia právo na bezplatné vzdelávanie od predškolskej výchovy až po štúdium na univerzite a zabezpečia finančnú podporu mladým študentom; vyzýva členské štáty, aby aj naďalej investovali do vzdelávania a prípravy, a to aj napriek existencii finančných obmedzení, a aby prijali európsky rámec kvalifikácií a v prípade potreby zriadili vnútroštátne rámce kvalifikácií;
33. pripomína, že cieľom kodanského procesu je podporiť jednotlivcov, aby využili širokú škálu možností odborného vzdelávania, ktoré sú k dispozícii (napríklad na školách, vo vyššom vzdelávaní, na pracovisku alebo prostredníctvom súkromných kurzov);
34. vyzýva Komisiu, aby rozšírila programy EÚ, ktoré podporujú vzdelávanie a zvyšovanie zručností, ako sú celoživotné vzdelávanie, Európsky sociálny fond, programy Marie Curie, Erasmus Mundus a Iniciatíva vedeckého vzdelávania;
35. vyzýva členské štáty, aby ustanovili národné pracovné skupiny pre mládež na zabezpečenie silnejšej súdržnosti medzi vzdelávacími systémami a pracovným trhom

a aby podporovali väčšiu zodpovednosť za investovanie do zručností, ktorú spoločne nesú vláda, zamestnávateľia a jednotlivci; vyzýva členské štáty, aby zostavili na školách konzultačné orgány, ktoré uľahčia prechod od vzdelávania na pracovný trh a aby podporovali spoluprácu medzi verejnými a súkromnými subjektmi;

36. domnieva sa, že je mimoriadne dôležité prispôbiť systém vzdelávania a odbornej prípravy rýchlo sa meniacemu trhu práce a dopytu po nových povolaniach;
37. domnieva sa, že jazykové vzdelávanie má kľúčový význam pre uľahčenie prístupu mladých ľudí na trh práce a pre podporu ich mobility a rovnakých príležitostí;

Prispôsobenie sa potrebám jednotlivca a trhu práce

38. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby mladým ľuďom poskytovali informácie o dopyte na trhu práce, pokiaľ sa zavedú vhodné kontrolné mechanizmy na sledovanie vývoja profesií; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali politiky a stratégie na základe životného cyklu, do ktorých budú vzdelávanie a zamestnanosť lepšie začlenené, ktorých hlavným bodom bude bezpečný prechod do zamestnania a trvalé zvyšovanie odborných zručností pracovnej sily umožňujúce získanie kľúčových zručností zodpovedajúcich potrebám trhu práce;
39. vyzýva Komisiu na zintenzívnenie práce v oblasti uznávania odbornej kvalifikácie vrátane neformálnej vzdelávacej a pracovnej skúsenosti s cieľom podporovať mobilitu mladých ľudí;
40. vyzýva členské štáty, aby podporovali uznávanie študijných výsledkov nadobudnutých v rámci neformálneho a informálneho vzdelávania tak, aby mladí ľudia mohli pri hľadaní práce na trhu práce preukázať, že majú požadované vzdelanie a schopnosti;
41. požaduje väčšiu podporu a prestíž odborného vzdelávania;
42. naliehavo vyzýva Komisiu, aby spoločne so sociálnymi partnermi prehodnotila stratégiu flexiistoty s cieľom dosiahnuť, aby sa bezpečnosť prechodu do zamestnania dostala do popredia a aby sa zároveň vytvorila mobilita a ľahší prístup pre mladých ľudí; zdôrazňuje, že flexibilita bez sociálnej istoty nie je udržateľný spôsob, ako riešiť problémy, ktorým mladí ľudia čelia na trhu práce, naopak, je to spôsob obchádzania zamestnaneckých práv a práva na sociálne zabezpečenie mladých ľudí;
43. vyzýva členské štáty, aby zahrnuli všetky štyri súčasti flexiistoty do vnútroštátnych návrhov stratégií týkajúcich sa zamestnanosti mládeže, konkrétne tieto:
  - a) flexibilné a spoľahlivé zmluvné dohody,
  - b) komplexné programy odborného vzdelávania, stáží alebo celoživotného vzdelávania na zabezpečenie neustáleho rozvoja zručností,
  - c) účinné aktívne politiky na trhu práce a politiky týkajúce sa systému podpory v nezamestnanosti, v ktorom sú príjemcovia podpory povinní vykonávať pridelenú prácu, ktoré sa zameriavajú na zručnosti, kvalitné zamestnanie a začlenenie,

- d) účinné mechanizmy pracovnej mobility,
  - e) systémy sociálneho zabezpečenia, ktoré poskytujú mladým ľuďom istotu pri prechode medzi rôznymi zamestnaniami, od nezamestnanosti do zamestnania, či od odborného vzdelávania do zamestnania, a nenútia ich, aby boli flexibilní,
  - f) účinné kontrolné mechanizmy na ochranu zamestnaneckých práv;
44. vyzýva členské štáty a sociálnych partnerov, aby zabezpečili kvalitné pracovné miesta s cieľom zabrániť, aby mladí ľudia upadli do pasce neistoty; vyzýva členské štáty a sociálnych partnerov, aby na základe platných vnútroštátnych právnych predpisov a v spolupráci s Komisiou zaviedli a uplatňovali lepšie normy na ochranu tých, ktorí pracujú na neistých alebo nízko kvalitných pracovných miestach;
45. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posúdili dlhodobé dôsledky nezamestnanosti mladých a medzigeneračnej spravodlivosti;
46. zdôrazňuje potrebu intenzívnejšieho štruktúrovaného sociálneho dialógu na všetkých pracoviskách s cieľom chrániť mladých pracovníkov pred zneužívaním a často neistotou povahou dočasnej práce; zdôrazňuje potrebu, aby sa sociálni partneri venovali mladým pracovníkom a ich špecifickým potrebám;
47. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby urobili viac pre zabezpečenie správnej transpozície a účinného vykonania smernice o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní, ktorá trestá diskrimináciu v zamestnaní na základe veku; domnieva sa, že je potrebné urobiť viac na zabezpečenie toho, aby si boli zamestnanci a zamestnávatelia vedomí svojich práv a povinností na základe týchto právnych predpisov;
48. vyzýva členské štáty a sociálnych partnerov, aby pristúpili k uplatňovaniu informačných a vzdelávacích stratégií zameraných na zoznamovanie mladých ľudí s ich právami v práci a s rôznymi alternatívnymi spôsobmi ich zapojenia do trhu práce;
49. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali zblíženie sveta práce a vzdelávania, aby boli študijné odbory, ako napríklad duálne odbory, štruktúrované spôsobom, aby v sebe spájali teoretické pojmoslovie a praktickú skúsenosť, aby mladým ľuďom poskytli potrebný balík všeobecných, ako aj špecifických vedomostí; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby investovali do kampane na zvýšenie povedomia v súvislosti s odborným vzdelávaním a štúdiom technických a podnikateľských odborov, aby tieto odbory prestali byť vnímané ako diskvalifikujúca voľba a boli chápané ako príležitosť na zaplnenie prázdnych pracovných miest v technických odboroch, po ktorých výrazne rastie dopyt, a na opätovné naštartovanie európskeho hospodárstva;
50. vyzýva členské štáty a sociálnych partnerov, aby pristúpili k vytváraniu a vykonávaniu programov pomáhajúcich mladým ľuďom v hľadaní prístupu na trh práce prostredníctvom aktívnej politiky zamestnanosti predovšetkým v určitých oblastiach a odvetviach, kde je vysoká miera nezamestnanosti mladých ľudí;
51. vyzýva členské štáty, aby zmiernili vplyv nezamestnanosti mladých na nárok na dôchodok pre túto generáciu, a aby podnietili mladých ľudí k dlhému štúdiu tým, že sa obdobie

štúdia bude takisto započítavať;

52. vyzýva sociálnych partnerov, aby zvýšili úsilie zamerané na informovaníu mladých ľudí o ich práve zúčastňovať sa na sociálnom dialógu a posilňovali zapojenie tejto významnej skupiny produktívnej populácie do štruktúr zastupiteľských orgánov;

Znevýhodnenie a diskriminácia

53. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, aby vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa mládeže a obzvlášť vnútroštátne právne predpisy, ktoré sú založené na smernici o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní (2000/78/ES), neboli zneužívané na diskrimináciu mladých ľudí, pokiaľ ide o prístup k sociálnym výhodám; domnieva sa, že je potrebné urobiť viac na zabezpečenie toho, aby si boli zamestnanci a zamestnávateľa vedomí svojich práv a povinností na základe týchto právnych predpisov;
54. vyzýva členské štáty, aby vypracovali iniciatívy, ktorými by sa dalo zabezpečiť, aby sa mladí prisťahovalci mohli učiť jazyk svojej hostiteľskej krajiny, aby sa vzdelanie, ktoré získali vo svojej krajine pôvodu uznávalo a aby mali prístup ku kľúčovým zručnostiam, čo im umožní integrovať sa do spoločnosti a zúčastňovať sa na trhu práce;
55. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby a prijateľných finančných podmienok poskytovali mladým rodičom primerané a lepšie zariadenia starostlivosti o deti, ako sú celodenné školy, čo mladým rodičom, najmä matkám, umožní zúčastňovať sa na trhu práce;
56. žiada, aby pomoc poskytovaná členskými štátmi mladým rodičom, či už vo forme starostlivosti o deti, alebo ich umiestnenia do jasli, bola dostatočná, aby ich neodradila od zúčastňovania sa na trhu práce;
57. požaduje, aby členské štáty vyvinuli krátkodobé úsilie zamerané na mladých nezamestnaných mužov v odvetviach postihnutých krízou, bez toho, aby strácali zo zreteľa dlhodobé problémy, s ktorými sa pri vstupe na trh práce stretávajú mladé ženy;
58. vyzýva členské štáty, aby zaviedli pozitívne podporné opatrenia pre mladých ľudí v tých oblastiach trhu práce, kde je mládež málo zastúpená, a ktoré by pomohli prekonať dôsledky predchádzajúcej diskriminácie na základe veku a dosiahnuť skutočnú rozmanitosť pracovnej sily, v prípade potreby s úpravou s ohľadom na mladých ľudí so zdravotným postihnutím; poukazuje na dobré skúsenosti týkajúce sa pozitívnych opatrení v boji proti diskriminácii;
59. zdôrazňuje potrebu vytvoriť osobitné programy pre osoby so zdravotným postihnutím zamerané na zvýšenie ich možností prístupu na trh práce;
60. zdôrazňuje význam podpory odborných stáží a mobility pre mladých ľudí, ktorí sú na školách alebo v rámci odbornej prípravy zapojení do umeleckých činností, ako sú kinematografia, hudba, tanec, divadlo alebo cirkus;
61. domnieva sa, že by sa mali viac podporovať dobrovoľnícke programy v rôznych oblastiach, ako sú okrem iného sociálna oblasť a oblasti kultúry a športu;

62. vyzýva rôzne priemyselné odvetvia, aby v podnikoch a organizáciách vytvárali partnerstvá medzi generáciami, ktoré umožnia aktívnu výmenu poznatkov a budú prínosne spájať skúsenosti rôznych generácií;
63. uznáva význam finančnej nezávislosti mladých ľudí a žiada, aby členské štáty zabezpečili, aby všetci mladí ľudia mali nárok na dôstojný príjem, ktorý im zabezpečí možnosť viesť ekonomicky nezávislý život;
64. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, aby mladí ľudia mohli v prípade záujmu získavať účinnú pomoc pri voľbe profesie, pri oboznamovaní sa so svojimi právami a v záležitostiach súvisiacich s ich minimálnym príjmom;

Stratégie a nástroje riadenia na úrovni EÚ

65. navrhuje, aby Rada a Komisia predložili iniciatívu na ochranu európskej mládeže, ktorá by zabezpečila právo, aby každej mladej osobe v EÚ bola ponúknutá práca, odborná príprava, dodatočné školenie alebo kombinácia zamestnania a školenia po uplynutí maximálne 4-mesačného obdobia nezamestnanosti;
66. víta pokrok pri určovaní stratégie EÚ do roku 2020, ale vyjadruje poľutovanie nad tým, že neobsahuje verejné a transparentné hodnotenie lisabonskej stratégie, a najmä Európskeho paktu mládeže, vrátane kritérií pre mladých, a ľutuje, že sociálni partneri, občianska spoločnosť a mládežnícke organizácie nemali možnosť dostatočne sa vyjadriť v procese vypracúvania stratégie EÚ do roku 2020;
67. vyzýva členské štáty, aby zaviedli a zhodnotili nové záväzné kritéria pre mládež; vyzýva Komisiu, aby každý rok vyhodnotila existujúce kritériá pre mládež a iniciatívu na ochranu mládeže s cieľom dosiahnuť výsledky a pokrok na základe lepšie rozčlenených štatistických informácií, zoradených najmä podľa pohlavia a vekových skupín;
68. vyzýva Radu a Komisiu, aby schválili a zaviedli nové zdokonalené nástroje riadenia a poskytovania informácií on-line týkajúce sa zamestnanosti mládeže;
69. navrhuje zriadiť stálu pracovnú skupinu pre mládež EÚ, do ktorej budú zapojené mládežnícke organizácie, členské štáty, Komisia, Parlament a sociálni partneri, s cieľom monitorovať rozvoj v oblasti zamestnanosti mládeže, umožniť prierezové politiky, vymieňať si príklady osvedčených postupov a zavádzať nové politiky;
70. zdôrazňuje význam zapojenia mladých ľudí do tvorby politik v oblasti výchovy a odbornej prípravy, aby sa lepšie zohľadnili ich potreby; v tejto súvislosti odporúča, aby Komisia konzultovala priority mladých ľudí so zástupcami národných rád mládeže;
71. vyzýva členské štáty, aby posúdili vplyv politiky na mládež, zahrnuli mládež do všetkých postupov a zriadili Radu mládeže s cieľom monitorovať politiky týkajúce sa mládeže;
72. vyzýva európske inštitúcie, aby išli príkladom tým, že zo svojich príslušných webových stránok odstránia oznamy propagujúce neplatené stáže, a aby vyplácali
– minimálnu odmenu na základe štandardných životných nákladov v mieste, kde sa stáž

vykonáva,

– výhody sociálneho zabezpečenia pre stážistov;

73. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Keďže hospodárska recesia spôsobila masívny nárast miery nezamestnanosti v EÚ 27, je jasné, že mladí ľudia boli zasiahnutí neprímerane intenzívne. V súčasnosti je viac ako 5,5 milióna mladých ľudí nezamestnaných, čo predstavuje 21,4 percenta a je dvakrát viac ako celková miera nezamestnanosti. Žiaľ čas túto situáciu mladých ľudí v Európe nevyrieši; očakáva sa, že rast miery nezamestnanosti bude ďalej pokračovať.

Nezamestnanosť mládeže je jedným z najnaliehavejších problémov Európy. Hrozí, že prideme o mladú generáciu, ktorá je vystavená sociálnemu vylúčeniu, pokiaľ sa budeme zahŕvať s hospodárskou a sociálnou budúcnosťou Európy.

Nezamestnanosť mládeže spôsobuje našej spoločnosti vysoké sociálne a hospodárske náklady vedúce k strate príležitostí pre hospodársky rast, znižovaniu základu dane, ktorá ohrozuje investovanie do infraštruktúry a verejných služieb a zvyšovanie sociálnych nákladov, a nedostatočnému investovaniu do vzdelávania a odbornej prípravy. Európska mládež je nevyužitým bohatým potenciálom ľudských zdrojov. Hospodársky a sociálny výhľad vyzýva na prijatie opatrení.

Nástup do produktívneho veku ako nezamestnaný zanechá dlhodobo na každom človeku stopy. Štúdie jednoznačne uvádzajú, že tí, čo sú v mladosti nezamestnaní, budú trpieť aj ďalej v dôsledku škodlivého vplyvu na ich život. Nezamestnanosť v mladosti zvyšuje riziko dlhodobej nezamestnanosti a má negatívny vplyv na výšku príjmu v neskoršom období života. Okrem toho rast nezamestnanosti spôsobuje zvyšovanie chudoby, chorôb, kriminality a miery samovrážd. Nemôžeme pripustiť, že stratíme mládež Európy ohrozenú sociálnym vylúčením.

Nielen hospodárska kríza vytvorila prekážky pre mládež v súvislosti s prístupom na trh práce a prechodom do fázy nezávislého života dospelých. Už od osemdesiatych rokov 20. storočia možno pozorovať osobitné zameranie sa na prekážky trhu práce mládeže. Niektoré skutočnosti poukazujú na rad problémov:

Mladí pracovníci sú nielen častejšie nezamestnaní ako dospelí, sú aj častejšie zamestnaní na neistých, dočasných pracovných miestach nízkej kvality, s nižšími mzdami a menšou mierou sociálneho zabezpečenia. Okrem toho mladí pracovníci čelia aj menej prísny normám v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a je vyššia pravdepodobnosť najmenej o 50 percent, že dôjde k ich zraneniu na pracovisku, ako je to v prípade ich skúsenejších kolegov.

Dobrá správa je, že môžeme veľa získať, ak sa nám podarí zaradiť mladých ľudí na trh práce a do spoločnosti. Podpora väčšieho množstva kvalitnejších pracovných miest pre mladých ľudí má niekoľko pozitívnych vplyvov: uvoľňuje znásobujúce účinky prostredníctvom našich hospodárstiev a spoločností, oživuje investovanie a dopyt spotrebiteľa, a zabezpečuje stabilnejšie a súdržnejšie sociálne väzby v rámci generácií. V neposlednom rade dôstojná práca a začleňovanie posúva mladých ľudí od sociálnej závislosti k sebestačnosti, pomáha im uniknúť chudobe a umožňuje im aktívne sa podieľať na budovaní spoločnosti.

Všetky členské štáty musia konať a bojovať proti nezamestnanosti s politickými prioritami a stratégiami, ktoré odrážajú vnútroštátne špecifiká. Zároveň je však potrebné, aby sa EÚ zjednotila v rámci spoločných stratégií. Čeliť zložitému problému týkajúceho sa mládeže si

vyžaduje komplexný a súdržný prístup, ktorý spája zásahy na makro- a mikroekonomických úrovniach, zameriava sa na ponuku a dopyt práce a venuje sa kvantite, ako aj kvalite zamestnania. Je potrebná ucelená kombinácia politík v oblasti vzdelávania, financií zamestnanosti a sociálnej politiky.

Pomocou hospodárskych a politických investícií do nových pracovných miest, vzdelávania a odbornej prípravy, silnejších systémov sociálneho zabezpečenia a dôstojnej práce môžeme pretransformovať európsky trh práce a preorientovať súčasný vývoj smerom k lepšej budúcnosti pre mládež.

Venujme mládeži v rámci politiky prioritnú pozornosť! Prijmeme túto výzvu! Zmeňme stratenú generáciu na generáciu nádeje!

27.4.2010

STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

o podpore prístupu mládeže na trh práce a o posilnení postavenia účastníkov odbornej prípravy, odborných stáží a učňovského vzdelávania (2009/2221(INI))

Spravodajkyňa: Katarína Neved'alová

NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie žiada Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor prijal do svojho návrhu uznesenia tieto návrhy:

- A. keďže štyri z desiatich opatrení prijatých na mimoriadnom samite EÚ o zamestnanosti, ktorý sa konal v roku 2009 v Prahe, sa týkajú vzdelávania, odbornej prípravy, celoživotného vzdelávania, učňovského vzdelávania, uľahčovania mobility a lepšieho predvídania potrieb trhu práce a zodpovedajúcich schopností,
1. považuje vzdelávanie a odbornú prípravu za kľúčové pre integráciu mladých ľudí na trh práce a zdôrazňuje, že je dôležité sprístupniť systémy celoživotného vzdelávania vrátane formálnych a neformálnych vzdelávacích systémov všetkým obyvateľom a poskytnúť im zručnosti a schopnosti uvedené v iniciatíve s názvom Nové zručnosti pre nové pracovné miesta; pripomína, že získanie základných poznatkov a dobrej úrovne všeobecnej kultúry je kľúčovým faktorom profesijnej mobility;
  2. pripomína, že cieľom kodanského procesu je podporiť jednotlivcov, aby využili širokú škálu možností odborného vzdelávania, ktoré sú k dispozícii (napríklad na školách, v rámci vysokoškolského vzdelávania, na pracovisku alebo prostredníctvom súkromných kurzov);
  3. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia disponovali základnými zručnosťami na spoľahlivej úrovni, ktoré sú dôležité na podporu celoživotnej mobility a ktoré im umožnia reagovať na zmeny na trhu práce a nové hospodárske a sociálne potreby;

4. domnieva sa, že jazykové vzdelávanie má kľúčový význam pre uľahčenie prístupu mladých ľudí na trh práce a pre podporu ich mobility a rovnakých príležitostí;
5. vyzdvihuje dôležitosť podpory podnikania a pomoci mladým ľuďom pri zakladaní vlastných podnikov, ako aj význam podpory a rozširovania programu Erasmus pre mladých podnikateľov; odporúča preto, aby sa vo vzdelávacích inštitúciách usporiadala informačná kampaň EÚ o podnikaní, základnom kapitáli, zdaňovaní začínajúcich podnikov a o podpore priebežnej odbornej prípravy;
6. zdôrazňuje, že pre členské štáty je dôležité, aby vytvárali takzvané zelené pracovné miesta, napríklad poskytovaním školení v oblasti environmentálnych technológií;
7. zdôrazňuje potrebu vytvoriť osobitné programy pre osoby so zdravotným postihnutím zamerané na zvýšenie ich možností prístupu na trh práce;
8. zdôrazňuje význam vzdelávania v oblasti podnikania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou procesu nadobúdania zručností potrebných pre nové druhy pracovných miest;
9. považuje za podstatné ustanoviť partnerstvá medzi svetom vzdelávania a svetom práce a vyzýva na zlepšenie mobility a jazykových zariadení pre učiteľov, pracovníkov, študentov a mladých podnikateľov rozšírením programu Erasmus;
10. zdôrazňuje potrebu nových iniciatív alebo programov na úrovni EÚ, ktoré zlepšia mobilitu študentov medzi systémami vysokoškolského vzdelávania a podnikateľským sektorom;
11. vyzýva členské štáty, aby urýchlili harmonizáciu národných kvalifikačných rámcov a európskych kvalifikačných rámcov tak, aby sa naďalej zvyšovala mobilita mladých ľudí v oblasti vzdelávania a práce;
12. podporuje stáže ako neoddeliteľnú súčasť študijných osnov, čo žiakom poskytne príležitosť nadobudnúť zručnosti a získať pracovné skúsenosti, čím sa im v budúcnosti uľahčí integrácia na trh práce; zdôrazňuje vzdelávaciu úlohu praktického výcviku a poukazuje na to, že by nemal nahrádzať pracovné miesta;
13. považuje za mimoriadne dôležitý rozvoj a poskytovanie odborných stáží úzko prepojených so študijnými osnovami, keďže odborné stáže predstavujú príležitosť utvrdiť svoje zručnosti a začať pracovať len s obmedzenými predchádzajúcimi skúsenosťami a odbornou prípravou; považuje odborné stáže (so spravodlivou finančnou kompenzáciou) za nevyhnutný prostriedok na prepojenie vzdelávania a práce, keďže určité systémy vykazujú až 70 % mieru zamestnanosti úspešných absolventov odborných stáží;
14. víta výsledok stretnutia európskych ministrov zodpovedných za vysokoškolské vzdelávanie v rámci Bolonského procesu do roku 2020 (28. – 29. apríla 2009), ktorý požaduje posilnenie partnerstva medzi verejnými orgánmi, inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, zamestnávateľmi a zamestnancami ako prostriedok na zlepšenie vykonávania politik celoživotného vzdelávania;
15. vyzýva členské štáty, aby podporovali uznávanie študijných výsledkov nadobudnutých

v rámci neformálneho a informálneho vzdelávania tak, aby mladí ľudia mohli pri hľadaní práce na trhu poskytnúť ďalší dôkaz o požadovanom vzdelaní a schopnostiach;

16. domnieva sa, že učni by mali byť riadne vyškolení a že táto forma odbornej prípravy má slúžiť ako prostriedok na získanie nielen schopností a zručností, ale aj profesionálneho povedomia; podporuje prepojenie medzi vzdelávaním a prácou a navrhuje, aby vo vzdelávaní zohrávali ústrednú úlohu digitálne zručnosti, nové technológie, veda a jazyky;
17. vyzýva na podrobnejšie monitorovanie činnosti účastníkov odborných stáží a ich pracovných zmlúv v záujme predchádzania zneužívaniu, napríklad pokiaľ ide o dĺžku trvania stáže;
18. zdôrazňuje, že súčasná hospodárska recesia môže poslúžiť ako jedinečná príležitosť na prehodnotenie politík a posilnenie programov, ktoré uľahčujú mladým ľuďom prístup na trh práce;
19. požaduje väčšiu podporu a prestíž odborného vzdelávania;
20. zdôrazňuje význam podpory odborných stáží a mobility pre mladých ľudí, ktorí sú na školách alebo v rámci odbornej prípravy zapojení do umeleckých činností, ako sú kinematografia, hudba, tanec, divadlo alebo cirkus;
21. pripomína, že nová stratégia EÚ 2020 má zohrávať kľúčovú úlohu pri zvyšovaní zamestnateľnosti občanov; so zreteľom na skutočnosť, že kľúčovým faktorom pri dosahovaní jej cieľov a súčasne aj jednou zo skupín, ktorých sa to týka najviac, sú mladí ľudia, považuje preto za nevyhnutné poskytnúť im lepšie vzdelanie a odbornú prípravu a podporovať ich v tomto smere; zdôrazňuje potrebu zmeniť zameranie rozpočtu EÚ tak, aby sa rozpočtové priority EÚ zhodovali s politickými prioritami zdôraznenými v stratégii EÚ do roku 2020;
22. vyzýva členské štáty na zavedenie pozitívnych podporných opatrení pre mladých ľudí v tých oblastiach trhu práce, v ktorých majú nedostatočné zastúpenie;
23. domnieva sa, že je potrebná viac podporovať dobrovoľnícke programy v rôznych oblastiach, ako sú okrem iného sociálna oblasť a oblasti kultúry a športu;
24. zdôrazňuje význam zapojenia mladých ľudí do tvorby politík v oblasti výchovy a odbornej prípravy, aby sa lepšie zohľadnili ich potreby; v tejto súvislosti odporúča, aby Komisia konzultovala priority mladých ľudí so zástupcami národných rád mládeže;
25. vyzýva členské štáty, aby prijali všetky opatrenia na boj proti vysokej miere predčasného ukončovania školskej dochádzky medzi žiakmi, a tým im umožnili získať dodatočnú kvalifikáciu a uľahčili ich budúce začlenenie na trh práce;
26. domnieva sa, že je mimoriadne dôležité prispôsobiť systém vzdelávania a odbornej prípravy rýchlo sa meniacemu trhu práce a dopytu po nových povolaniach;
27. je mimoriadne znepokojený zvyšujúcim sa počtom nezamestnaných mladých ľudí, najmä počas súčasnej hospodárskej krízy; nalieha na členské štáty, aby zabezpečili čo najvyššiu

pružnosť trhov práce tak, aby si ľudia, ktorí sú v poslednej fáze vzdelávania alebo odbornej prípravy, mohli jednoduchšie nájsť prácu a meniť zamestnania;

28. zdôrazňuje, že je dôležité začleniť digitálnu a mediálnu gramotnosť do všetkých úrovní vzdelávania a pokračovať v tomto procese počas odborných stáží s cieľom dosiahnuť digitálnu gramotnosť všetkých občanov;
29. nalieha na členské štáty, aby mladým ľuďom poskytli zariadenia potrebné na rozvoj zručností požadovaných v priemysle, aby tak mali lepší predpoklad na získanie zamestnania po ukončení vzdelania alebo odbornej prípravy.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	27.4.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 25 -: 4 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria Badia i Cutchet, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Liam Aylward, Ivo Belet, Oriol Junqueras Vies, Hans-Peter Martin, Iosif Matula
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Vicky Ford

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	2.6.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 42 -: 1 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Mara Bizzotto, Milan Cabrnoch, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Pascale Gruny, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Martin Kastler, Ādám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Őry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Jürgen Creutzmann, Marielle Gallo, Joe Higgins, Franz Obermayr, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Emilie Turunen
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Rosa Estaràs Ferragut, Oldřich Vlasák